

Bajai Független Hírlap

Negyvennyolcas eüv politikai napilap.

Kezjelen naponta, kivéve hétfőn és ünnepe után való napon.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz szállítva:	Vidéken:
Egész évre 10 korona.	6 korona.
Félévre 5 korona.	3 korona.
Hegyedévre 2-50 korona.	1 korona.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Szirmai Vidor.

Szerkesztőség: Szent István-ter, 11-ik szám.
Telefon szám: 51.

Kiadóhivatal:

Kazai József Könyvnyomdája, hol hirdetések felvételnek.
Telefon szám: 45.

Obstrukcióból paktum.

A magyar oktatást elárulták.

Baja, márcz. 15.

A képviselőház szerdán — mint azt telefon jelentésünkben meg is írtuk — az ülés végén meglepetés történt. Maniu Gyula hosszú és dühös obstrukciós beszédét fejezte be. — A jegyző a következő szónokot hívta fel:

- Goldis László.
- Elálllok a szótól!
- Suciú János.
- Elálllok a szótól!

— Akkor az állami tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat általános vitáját befejeztük, jelentette ki Návay alelnök.

Ezzel kapcsolatban nyomban az a hír terjedt el, hogy a másik tanítói javaslatot, a felekezeti tanítókról szólót csak a husvéti szünet után tárgyalja a kormány. Lehetetlen volt észre nem venni az összefüggést a két esemény közt. A nemzetiségek beszüntették a három napos obstrukciót, a kormány pedig hosszú időre toltta ki azt a javaslatot, amelyet már a magyar felekezeti tanítók miatt is kötelessége lett volna a husvéti szünet előtt tárgyalatni.

De fölötte gyanus az a hosszú időköz, amit a kormány a javaslat tárgyalása elé kitűzött. Mintha csak szándékosan hosszú időt engedtek volna, olyan hosszú, hogy az alatt a kormány a nemzetiségekkel megpaktálhasson.

A függetlenségi párt többségében nagy megbotráncozást és megütközést keltett a kormány paktuma. Megbocsáthatatlan gyávaságnak mondják, hogy a kormány megijedt a háromnapos obstrukciótól és most inkább a felekezeti iskolát szolgáltatja ki a román tulzók-nak. Éppen a most lefolyt vita győzhetett meg mindenkit arról, hogy a nemzetiségek milyen érzéssel viseltettek a magyar oktatás és a magyar iskola iránt. A vita anyaga legfeljebb arra buzdíthatta volna a kormányt, hogy a

felekezeti tanítókról szóló javaslatot magyar szempontból megszigorítsa, de semmiesetre sem arra, hogy meghátráljon. Oly bünt követ el ezzel a kormány, amely nemzedékekre érzelteti káros hatását és még parlamenti, politikai szempontból sem érfi el semmit. Mert ha a paktumpot nyélbe ütök, ha a kormány csakugyan végleg elejti a magyar oktatást, megszűnik ugyan a nemzetiségek obstrukciója, de a kormány viszont könnyen egy magyar obstrukcióval találhatja magát szemben.

* * *

A leszerelés hiteles történetét egyébként a következőkben adja tudunkra fővárosi tudósítónk:

A paktumot a képviselőházban Justh Gyula létesítette. Justh a déli szünet után az elnöklést átadta Návay Lajosnak, ő pedig ezalatt a nemzetiségek vezető embereivel tárgyalásba bocsátkozott. Just arra kérte a nemzetiségeket, hogy hagyják abba azt az obstrukciót, amelyet az állami tanítók fizetésrendezése ellen rendeznek. A nemzetiségek hosszas tanácskozás után erre hajlandók is voltak, azzal a feltétellel, hogy a kormány viszont a nem állami tanítók fizetésrendezéséről szóló javaslatot csak husvét után tárgyalatja. Justh Gyula ezt megígérte a nemzetiségeknek, a feltételeket tudatta a kormánnyal, mely azokat a maga részéről is elfogadta, a még feliratkozott nemzetiségi szónokok pedig elálltak a szólás jogától.

Hogy a nemzetiségek miért ragaszkodtak a husvét utáni dátumhoz, annak oka az, hogy az oláh püspökök balázsfalvai értekezletükről memorandumot küldtek a törvényhozáshoz, a királyhoz és a pápához. Azt remélik a nemzetiségek, hogy husvétig a pápa érdekükben közbejár és a felekezeti tanítókról szóló javaslatot az ő javukra módosítani fogják.

Mindenesetre szégyenletes dolog volt a kormány meghátrálása. Különösen elítélendő azért, mert időt és alkalmat adtak a nemzetiségeknek, hogy

a magyarság ellen, a magyar közjogon kívül álló tényezőt, a pápát is mozgósítsák.

Politikai hírek.

(Az alábbiak fővárosi telefon jelentése.)

Budapest, márczius 15.

Politikai tömegsztrájk.

Harc a választó jogért.

A szociáldemokrata párt husvét ünnepén Budapesten országos kongresszust tart. Ezen a kongresszuson beszélnek meg a harcmodort az általános választói jogért. Mint fővárosi tudósítónk értesül a szociáldemokrata párt abból a nézetből indulva ki, hogy a koalíció az általános választói jog megvalósítására tett ígérését nem váltja be, előkészületeket tesz az általános sztrájk dolgában.

Március 15 ünneplése.

Március hó 15-ik napját ma az ország fővárosában méltóképpen ünnepelték meg.

Főrendiház ülése.

A Főrendiház szombaton, e hó 16-án, délután 4 órakor ülést tart, amelyen tárgyalni fogják a mult ülés napirendjéről lemaradt tárgyakat és a ma délutáni bizottsági ülésben elfogadott igazságügyminiszteri javaslatot.

A bazini mandátum.

Trencsénből táviratozzák: A bazini kerületben a képviselőválasztást március 19-ére tűzték ki.

Felhívás

Baja város közönségéhez!

Baja, márczius 15.

Az elmúlt évben sajnos, ismét 120 millió koronával több vándorolt ki külföldre

Legjobb arczápolószer az Aranyvirág

LONDONI 1906-iki egészségügyi kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

KAPHATÓ: **Barta Vidor** utódánál.

iparcikkéért. A közelgő húsvét alkalmából esdve kérjük Baja város hazafias polgárait bevásárlásainál magyar iparcikkeket kérni és tájékoztatásul közöljük a hazai forrásokból jó minőségben és versenyképes árban előállított következő cikkeket:

1. Húsvéti tojást cukorkából készít: Galster Testvérek cukorgyáros cég (Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 17.) (selyem bevonattal is.)

2. Húsvéti tojást papírmachéból készít: Első magyar műdomborító- és papirdiszműgyár (Budapest, V., Lehel u. 8.) továbbá Kincs és Rosenthal (Budapest, VII. Akácfu. 57.), Réthy A. József (Budapest, IV. Párisi u. 4.), Kutschera Károly (Budapest, Dohány-u. 28.) és Gärtner Gábor (Budapest, IX. Közraktár-u. 28.)

3. Húsvéti tojást szappanból készít: Klein és Fia (Budapest, VII., Dobuta 13.)

4. Öntözöt gummból készít: a Magyar ruggyantágyár (Budapest, VIII., Külső Kerepesi-ut), nagyban árusítja a Bettelheim M. és Társa cég (Budapest, V. Váci-körut 16.)

5. Öntözöt üvegből készítenek a hazai üvegyárak, saját illatszerrel megtöltve árusítja a Klein és Fia cég (I. fent.)

6. Illatszereket készítenek Fischer Pál Baja, Bayer Antal gyógyszerész (Budapest, VI. Andrássy-u. 84.), Balassa Kornél droguista (Budapest, VI., Andrássy-u. 47.), Burger Frigyes gyógyszerész (Kolozsvár), Klein és Fia (I. fent.), Lux Mihály droguista (Budapest, IV. Múzeum-körut. 7.) és a Savoly-féle illatszergyár (Budapest, VI. ker., Damjanich-u. 28. b.)

Hazafias tisztelettel

Baja, 1907. március hó.

Tulipán Szövetség—Magyar Védőegyesület Baján.

Huzják Lukács Somogyi Emil
ügyvezető titkár. elnök.

Március ünneplése.

A szabadság napja.

Tavasznak, a szabadság kelő hajnalának az örökké élő nagy évfordulóját ülte ma a hazafias polgárság.

A házak ormáról lengő nemzetiszínű trikolor hirdette már a kora reggeli órákban, hogy nagy és magasztos ünnepe van ma a magyar nemzetnek.

Március idusát üli ma a magyar nemzet. Annak a napnak az évfordulója van ma, amelyen 1848-ban felszabadult a gondolat, a sajtó, szabad lett a szó és a gondolat.

A nagy nap emlékét ma, pénteken délelőtt ünnepelte meg a város polgársága.

A plébánia templomban ünnepi istentisztelet volt, amelyen a nagyszámúban megjelent ájtatos hívőkön kívül részt vett Ambrozovich Lajos főispán és dr. Hegedüs Aladár polgármester vezetésével a városi tanács, a királyi járásbíró, az adóhivatal, a megyei hivatalok, a posta, a vasut és minden egyes testület és egyesület. Az iskolákból tanítóknak és tanárainak vezetésével felvonultak a növendékek.

Az ipartestület nagy és impozáns küldöttségét Cérnay Imre elnök vezette a testület zászlaja alatt. A viharos nagy időknek agg tanúi, a 48-as honvédeknek alaposan megfogyatkozott csapata is eljött az Isten házába.

Az ünnepi misét Vojnich Dániel apátplébános celebrálta fényes segédlettel.

Mise után ünnepi hangulatban oszlott szét a nagyszámú közönség.

HIREK.

Baja, március 15.

Baja város fehér rabszolgái.

A város névtelen fehér rabszolgái feljajdulnak, panasza merik nyitni ajkukat. Nehéz, türethetetlen sorsukat tűrni, elviselni tovább nem tudják.

A városi irodákban körmölő, önálló munkát végző városi díjnokok panaszkodnak.

Hogy mi a panaszuk, azt úgy egyszerűen elmondani nem is igen lehet.

E pillanatban az a panaszuk, hogy nem tudnak csekélyke fizetésükből megélni és hiába kérnek fizetésemelést, mindenütt siket fülekre találnak.

Azaz, nem egészen, hisz a kérelmükkel foglalkoznak a városházán sőt, tulsókat is. Amikor beadták a fizetésjavítás iránti kérvényüket, akkor kiadták azt a számvevőségnak, az át adta a pénzügyi bizottságnak, az meg egy másik bizottságnak, akkor meg valamely hivatalba jutott, innét megint egy bizottsághoz. És bolyong a fehér rabszolgák kérvénye bizottságtól bizottsáig.

Most talán a tüzoltóságot újraszervező bizottságban, vagy a szépi-szeti, vagy a város jövő fellendülését előkészítő bizottságban konstatálják, hogy erre a célra nincsen fedezet.

Kerestek és találtak a tisztviselők fizetésrendezésére, az utkaparók fizetés javítására és az Isten tudja mi egyébre fedezetet. Csak a nyomoruságos napidíjon tengődő díjurnisták szegényes helyzetén nem tudnak segíteni.

Azoknak az ügyét ide—oda kell lökdösnöni, azokat türelemre kell parancsolni.

Azoknak még a reményt sem dobják oda táplálékul.

Vannak olyan napidíjasok a városnál akik 5—6—7 éve róják a betűket és végeznek felelősségteljes munkát. De nem tudnak se tisztességes megélhetésre szert tenni, se nem tudják a jövőjüket biztosítani. Mert irnokká váló megválasztásukra alig számíthatnak.

Hisz nem egyszer tapasztaljuk, hogyha a városnál egy kis irnoki állás-socska megüresedik, akkor az állást betöltik valami profekciós emberrel. A díjnok, aki éveket dolgozik éhbérért, csak azért, mert arra számít, hogy majd megválasztják idővel, nem lesz megválasztva.

Már a méltányosság is parancsolja hogy adjunk valami fizetésjavítást ezeknek a sokat mellőzött fehér rabszolgáknak.

Petőfi ház.

Ötvaptilenc esztendője, hogy a lengyelkű költő „Talpra magyar”-ja megszöletett. Nyomában az ősi erények felhangolása, örök diadala, hervadhatatlan poezis fakadt. A magyar nép szabad lett „mellő régi nagy hűbéhez.” A döldező viskó szülötte vérevel pecsételte meg a fenséges eszme diadalát. Kivánsága beteljesült.

Midőn ajka „örömteli végszava zendült, elnyelte azt acéli zőrej.” A magyar népnek, élt és a magyar népért halt meg. S ma 59 esztendő múlva a szabadság mártirja, a népapistol palotát kapott. A magyar nép lelkesedése emelte és rendezte be az önfeláldozás oltarán aldozott fillérekből.

Gyűjtsük össze filléreinket mi is, segítsük jóvá tenni mi is a nemzet évtizedes mulasztását. A felisten emlékét fény és pompa vegye körül! Filléreket adjunk a templom kapunk, hol a csüggedők megvizsgálatódnak, a gyengék erőt nyerhetnek.

A „Magyar Védőegyesület” bajai főkjá e hó 10-en tartott választmányi ülést. — Az elnök bejelentette, hogy Budapest a központ, egyesült a „Tulipán” Szövetséggel és ezentul a hivatalos egyleti cím: „Tulipán Szövetség, — Magyar Védőegyesület” lesz. — A karácsonykor rendezett iparkiallítás költségeihez az egyesület 41 kor. 20 fillért a pénztárból kiutalni rendelt, miután a többi kiadást a 10 kiállító kereskedő névszerint: Diamant Lajos, Fischer Pál, Fischer Béla, Farkas M., Reich Farkas fia, Reich Bernát, Rosenfeld Albert, Sternfeld Vilmos, Scheer és Weidinger, ifj. Wagner Antal, egyenkint 10 koronával fedezték, melyért ez uton az egyesület köszönetét nyilvánítja. — Miután a kiállítás tartama alatt a szükséges világitást és fűtést az ipartestület szolgáltatta, az egyesület az ipartestületnek is köszönetet szavazott. — Hosszas eszmecsere fejlődött az iparpártolás terjesztéséről is, mert sajnos egyhangulag az a nézet merült fel, hogy a bajai közönség a kereskedők jóakarata támogatása ellenére is, előnyt ad a külföldi iparcikkéknak. — Nem esoda tehát, ha 1906. évben az ország 120 millió koronával többet adott külföldi iparcikkéknak. — Felkérjük tehát a bajai sajtót, hogy lehetőleg támogassa az egyesületet működésében. A közelgő húsvéti ünnepekre való bevásárlás alkalmából felhívjuk a közönség figyelmét mai számunk hirdetési rovatára.

Személyhajó járatok. Az I. cs. kir. D. G. T. az alábbi értesítést bocsáj-totta ki: A Budapest—Mohács közötti hajójárat március 20-án, Budapest—Orsova közötti pósthajójárat március 23-án és Vukovár—Ujvidék közötti helyihajójárat március 20-án indulnak meg.

Öngyilkosság. Egy törekvő fiatal ember vált meg tegnap este életétől. Salló László 26 éves fiatal ember, a Spitzer Simonné és Társa cég tagja tegnap este édesanyja, özv. Spitzer Simonné lakásán öngyilkos lett. Revolverével szíven lötte és nyomban meghalt. A tragikus véget ért fiatal ember rendkívül nagy intelligenciájával és tudásával mindenki becsülését és szeretetét vívta ki magának. Komoly törekvő fiatal ember volt. Irodalmi tevékenységet is fejtett ki. Cikkei melyek gyakran jelentek meg lapunk hasábjain szakavatottságukkal és a tárgy alapos ismeretével mindig feltűnést keltettek.

Köszönet nyilvánítás. Práger Károly ur 48/49. honvédeknek egy doboz szivar-veget ajándékozott, amely adományért köszönetet mond a 48/49-es honvéd segélyző bizottság.

Az ujvidékiek öröme. Az Ujvidéken megjelenő Határőr írja az alábbi sorokat: Lapunk zartakor kapjuk Teleki Árvéd gróf országgy. képviselőnkől azt az örvendetes távirati hírt, hogy Andrássy Gyula gróf belügyminiszter a városukban építendő színházra nyolcvanezer koronát adományozott. — Már most csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy mi, akik szinten hasonló célra kérünk 60 ezer korona szubvenciót megkapjuk-e?

Uj állomásfőnök. Gonda Izso topolyai vasuti tiszt a csantavéri állomás főnökévé neveztetett ki.

Zenta a szegedi egyiemért. Zenta város hatósága értesítette Szeged városot, hogy harcha lép a szegedi egyetemért és a kormány elé járul a szegedi dajutsciót Szarics Gezá, Lovász Andor és Gózon István küldi ki.

A kivándorlási ügynökök újabb szédél-gésel. A hatóságok minden ébersége sem képes a kivándorlási ügynökök szélhámos-ságát megakadályozni. Legújabb stílijük az, hogy közönséges levélben küldedek Ame-rikába szóló hajójegyeket, figyelmeztetve az utasokat, a ivándorolni akarókat arra, hogy e hajójegyeket világért megne mutassák a hatóságoknak. Egy pár levelet, hajójegyet most mégis elkoboztak. A hatóságok most szorgalmasan kutatják, hogy e zugügynök-ségek kiknek küldenek hajójegyet.

Hadmentesek figyelmébe. A pénzügy-igazgatóság hirdményt tett közzé a had-mentességi díj alá tartozó egyének által teendő bejelentések tárgyában. Ezek szer-int, aki hadi szolgálatra alkalmatlannak találtatott, vagy a kalonaszolgálatból testi fogyatkozás miatt elbocsátatott, köteles március hóban a község előljáróságánál vagy a városi adóhivatalánál, hol állandóan tar-tózkodik, az e célra szolgáló nyomtatvá-nyon állását, lakását stb. bejelenteni. Ezen adatok bejelentésének elmulasztása a ki-rándó hadmentességi díj hatszoros össze-gének megfelelő pénzbírságot von maga után.

Bajai gabona árak.

Buza	6:70 — 6:80
Rozs	6:— — 6:10
Zab	6:90 — 7:—
Tengeri	4:70 — 4:80

Budapesti gabonatözsde.

Déli zárta.

Áprilisi buza	7:58
Októberi buza	7:90
Áprilisi rozs	6:82
Áprilisi zab	7:67
Májusi tengeri	5:24

Az árak 50 kilogrammonként értendők.
Korona értékben.

Segédszerkesztő: Fodor Károly.

REGÉNY.

Egy rejtélyes gyilkosság.

Bűnügyi regény. 59.

Két fej több mint egy.

— De ez nem volt véletlen Mr. Lester, — suttogta. — Láttam egy embert az árboe mellett, vagyis inkább egy árnyékot. Esküszöm, hogy nem csalódom!

Bölintottam fejemmel.

— Én is meg vagyok róla győződve, hogy valami bűntényt követett el. De ne szóljon anyjának. Csak hiábavaló izgalmat okozna vele. Majd eszevegünk még erről holnap reggel.

Jó éjt kívánt és fülkőjük felé vezette anyját. Azonnal a hajóorvos keresésére indultam és meg is találtam a társalgó előtti lépcsőházban.

— Hogy van Martigny, doktor? — kérdeztem.

— Félek, hogy rosszabbul, — vála-szolta sietve. — Épp most küldött értem.

— Melyik az ő szobája?

— A 375-ös. A felső fedélzeten van. — És felrohant a lépcsőkhöz.

Bementem a dohányzó szobába és itt megnéztem a hajó színes térképét. Rövid vizsgálat után rájöttem arra, hogy Martigny nagyon könnyen szökhett meg üldözői elől, — csak néhány lépést kellett tennie, hogy ismét szobájába és ágyában jusson. De nyilván még ez a csekély megerőltetés is nagyon megviselte és azzal a csunya gondolattal távoztam, hogy ellenségünk eset-leg belehal vállalkozásába.

Amikor másnap reggel leültem Miss Kamball mellé, bezárta könyvét, amelyből olvasott és elhatározott kifejezéssel tekintett rám.

— Mr. Lester, — szólt, — ha azt hiszi, hogy kára lesz abból, ha nekem nyil-tan elmond mindent, akkor természetesen nem kívánom, hogy beszéljen; ellenkező esetben magyarázatot kérek.

— Meg is fogom tenni, — szóltam helyeslőleg. — Ön jobb örneket mutatkozott mint én voltam. Egészen megfedkeztem Martignyról. — ő egész más gondolatok foglaltak el akkor, — nem is sejtettem, hogy veszélyben vagyunk.

— Én sem, — szólt mohón. — Csak véletlenül pillantottam fel és láttam a sötét alakot, amely settenkedett és önkéntelenül, még mielőtt időm lett volna gondolkozni, sikoltottam fel.

— Épp ez volt, ami megmentette őket. Ha gondolkozott volna előbb, késő lett volna már.

— Igen, — de oh, azután eleget gondolkoztam. Alig hogy az éjjel behuny-tam szememet, magam előtt láttam őt, amint ott forgolódott körülöttünk és várta a kedvező alkalmat. Aztán természetesen az egész ügyben belezavarodtam.

— Többé nem fog belezavarodni, — szóltam és óvatosan körültekintettem, hogy meggyőződjem arról, vajjon senki sem hall-gatózik.

Aztán elkezdtem mesémet Holladay halálával és fokról-fokra kifejtettem előtte az esetet.

(Folytatása következik.)

4565.

kig. 1907.

Haszonbérleti árverési hirdetmény.

Baja város tulajdonát képező, Mátéházi puszta 821 hold 951/1200 négyszögöl szántó és 25 hold 631/1200 négyszögöl rét és nádasból álló VI-ik majorságának 1908. évi január 1-től 12 évre haszonbérbe adása vegelt a városi gazdasági hivatalnál folyó március hó 28-ik napjának d. e. 9 órakor árverés fog tartatni.

Kikiáltási évi haszonbér összeg 1200 négyszögölével számított holdan-kénti szántó után 35 kor. rét és nádas után 10 korona.

Csak a bérlet utolsó évére tar-tandó fenn és adandó át a szántó után egy negyed rész ugar.

Bánatpénz fejében az árverés megkezdése előtt 5000 korona teendő le készpénzben vagy óvadékképes érték-papírokban.

Baja, 1907. évi március hó 14-én.

Weisz Nándor tanácsnok.

Előkelő házhoz

uraság inas ki több éven át ebben a minőségben van, AJÁNLKOZIK.
Bővebbet a kiadóban.

Nagy cipő raktár!

Női, férfi és gyermekeknek
a legegyszerűbb a legdiszesebb
kivitelben jutányos árak

mellett

Sternfeld Vilmos

üzletében.

Livodai földek parcellázása.

A Dr. Balaton Gyula és tulajdo-nostársai tulajdonát képező, kerti vete-ményekre alkalmas Zalenszky-féle bajai livodai földek (43 hold) 1000 □-öles parcelláknént.

1907. évi március 17-en va-sárnap délután 2 órak ra hely-színén a legtöbbet ígérőknek eladtnak.

Az árverezési feltételek és a meg-osztási tervzet a tulajdonostársak meg-hatalmazottjánál, Dr. Szirmai Vidor bajai ügyvédnél megtekinthetők.

Egy képezdész

magán tanításra elvállal elemistát; eset-leg alacsonyabb osztályu polgáristát.
Cim a kiadóhivatalban.

A legcsinosabb

nyomtatványokat

készít

Kazal József könyvnyomdája.

ÖZS. SPITZER, SIMONNÉ ÉS TÁRSA

= BAJA =

• MOZAIK LAPOK •

DÍSZES ÉS EGYSZERŰ KEMENY LAPOK •

• GRANITBETÉTEK •

• BETONBEFEKESZÉSEK •

• CSATARNÁZÁSOK •

• MŰKÖDŐGÉP •

• LÉPCSŐK •

• LOSZAPFEDŐK •

• VÁLHUK • JÁRSZÓK •

